

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת ויגש

הגיליון השבועי לכל יהודי 937

ה' בטבת התשס"ה
(17.12.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

לא תקום פעמיים צרה

אחרי השואה נשאלו השאלות: למה הם הלכו 'כצאן לטבח'? למה לא ברחו? איך לא הבינו את הגורל הצפוי להם? גם כיום נשאלות שאלות קשות, ואין להן מענה

בעשרה בטבת מתייחד עם-ישראל עם קדושי השואה, שיום פטירתם לא נודע. יום זה, שבו החל המצור על ירושלים, והמסמל את ראשיתו של החורבן, נקבע בדורנו ליום זיכרון לחורבן הנורא של יהדות אירופה לפני כשישים שנה. זה חורבן שאין לו הסבר ואין לו נחמה; אסון שנשאר כזעקה ללא מענה.

קשה להתמודד עם סוגיית השואה בגלל היקפה וגם בגלל העוצמה הרגשית העזה הכרוכה בה. הכאב עודו טרי כל-כך, ובתוכנו חיים אנשים רבים שאיבדו שם את כל יקיריהם. הללו אינם רוצים ואינם יכולים לשמוע שום הסבר. כל נגיעה בנושא רק מוציאה מליבם מחדש את הזעקה הנוראה.

אין היגיון

אולם האמת היא, שאיננו צריכים כלל לנסות להסביר. אמונתנו האיתנה בבורא העולם ומנהיגו מאפשרת לנו גם שלא להבין. דווקא מתוך עוצמת האמונה פורצת הזעקה, ואין כל סתירה בין השתיים.

לא-פעם אנו נתקלים בשאלה המתריסה: "איפה היה אלוקים בשואה?". בעיני יהודי מאמין השאלה גדולה פי כמה. הלוא ברור שהקב"ה לא הלך לשום מקום בימי השואה, ויתרה מזו — מאמינים אנו שהוא משגיח על כל פרט בעולם ומנהיג את כל הנעשה בו. לכן השאלה אינה איפה הוא היה, אלא "למה עשה ה' ככה?". למה מסר הקב"ה את בנו-יחידו בידי חיות-אדם, והניח להן להתעלל במיליוני יהודים, אנשים, נשים וטף, חמש שנים רצופות?!

על שאלה זו אין תשובה — משום שהקב"ה רוצה שלא תהיה עליה תשובה. הוא-עצמו, כביכול, רוצה שנזעק אליו: 'למה?!', ולכן אין ביכולתנו למצוא הסבר מניח את הדעת לחורבן נורא זה. זה מה שמאפיין את חבלי משיח, שבהם אין היגיון ואין הבנה (בבינת אנוש), אלא רק זעקה אחת גדולה ומרה.

ההכרה שהשואה הייתה גזרה נוראה משמים,

מסירה את כל השאלות שנהגנו לשמוע בעבר: למה הם הלכו 'כצאן לטבח'? למה לא ברחו? איך לא הבינו את הגורל הצפוי להם? מדוע לא קלט העולם את היקפה המפלצתי של מכונת ההשמדה? אלא שזו הייתה שעת דמדומים, שבהם הוכו העם היהודי והעולם כולו בסנוורים — כי 'גזרה היא מלפני'.

רואים תהום וצועדים לתוכה

כשאנו בוחנים את המתרחש אצלנו בעשור האחרון, אנו מבחינים לחרדתנו בתופעות דומות להפליא. הכתובות וזעקות מהקיר באדום זוהר, אך הקברניטים עוצמים עיניים. כל האזהרות שהשמיעו רבים וטובים בשעה שהחל להתגלגל התהליך האומלל, התממשו אחת לאחת. המזהירים והמתריעים אף לא היו צריכים להיות נביאים, אלא בעלי שכל ישר בלבד, אבל אצלנו בחרו לשגות באשליות מתוקות.

והיום, לאחר שהתרבר בעליל כי לא היה בסיס לכל ההנחות שעליהן הושתת התהליך; לאחר שתהליך הוויתורים והנסיגות דרדר את המצב הביטחוני והמיט עלינו אסון נורא; לאחר ששוב ושוב הומחש שכל כניעה ללחץ מזמינה מיד לחצים גדולים עוד יותר עלינו; לאחר שנוכחנו כי מטרת האוייב אינה שלום אלא השגת יכולות לפגוע ביהודים מעמדות משופרות — היה אפשר לצפות שלפחות משהו יפקח את העיניים ויעצור. אך לא, אותם אנשים שבעבר התריעו וזעקו נגד ההסכמים האומללים, כורתים היום ברית עם מחוללי האסון, כדי להמיט עלינו אסון גדול פי כמה וכמה, היר-לא-תהיה.

אין זה אלא הסתרי פנים, אולם בשונה מימי השואה, בטוחים אנו שלא תקום פעמיים צרה. נשענים אנו על דבריו הבוטחים של הרבי מליובאוויטש: "אחרי השואה, לא תקום פעמיים צרה, לא מעין דיליה ולא מקצתיה. ואדרבה, יהיה אך טוב וחסד בטוב הנראה והנגלה לכל יהודי, ולכל בני-ישראל, בכל מקום שהם".

לא "כוחי ועוצם ידי" יצילו אותנו, אלא תשועה אלוהית ניסית, שתבוא בקרוב ממש.

ספרים

סדר השתלשלות

מאת הרב יוסף אייבס
בהוצאת יריד הספרים

הסבר קצר וממצה של עשרות מושגים בתורת הקבלה והחסידות. בחלקו השני של הספר מוסברות תשע סוגיות יסודיות בעולמה של פנימיות התורה. 120 עמ'. טל' 02-5370016.

ספר השמחות

מאת יואל רפל

בהוצאת משרד הביטחון

ספר בפורמט אלבומי המוקדש לשמחות בחיינו — מברית-מילה, דרך פדיון הבן ובר-מצווה ועד נישואין. לצד הברכות והתפילות מובאים הסברים ממצים, מלווים איורים ותצלומים מרהיבים. 120 עמ'. טל' 03-5655920.

זעם

מאת א"ב ישי

בהוצאת ספריית

סיפור עלילתי המתחולל בימי השואה האפלים. תחילתו בידידות עמוקה בין יהודי לגרמני, וסופו במותו של היהודי על קידוש השם, ובהידרדרותו של הגרמני לשפלות שאין לה אח ורע. 312 עמ'. טל' 03-5792612.

תצא נפשי עליך

מאת הפרופ' אליהו רוזנהיים

בהוצאת ידיעות אחרונות

המחבר, פסיכולוג קליני, עורך מפגש מרתק בין הפסיכולוגיה המודרנית ובין משנתם של חז"ל. לצד קווי דמיון והקבלה המחבר מציג גם את השוני בתפיסה הפסיכולוגית היהודית לעומת המודרנית. 320 עמ'. טל' 03-7683303.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניר-זרק

כניסת השבת	4:02	4:16	4:06	4:21	4:22	4:12
צאת השבת	5:18	5:19	5:17	5:21	5:23	5:16

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

גלות באחזה

ולהתגורר בארץ מצרים. אמנם הם ישבו באחוזתם ובנחלתם, אך שאיפתם הייתה לשוב לארץ-ישראל. כך מתחברים יחדיו שני הפירושים – מצד אחד זו הייתה אחוזתם, ובה-בשעה הייתה ישיבתם בה על-כורחם.

הניצוצות ברשותם

כך התחילה גלות מצרים. הירידה הרוחנית מארץ-ישראל לארץ גושן היא שאפשרה אחר-כך את הגלות הקשה של שעבוד מצרים. אמנם בהתחלה התגוררו בני-ישראל בתחושה שזו אחוזתם, אבל לאחר שמתו יוסף ובני-דורו, התחילו המצרים לשעבדם, עד שגם במונח הפשוט ביותר חשו בני-ישראל את הגלות והשעבוד.

אך אף-על-פי-כן, בפנימיות העניינים, גם אז הייתה מצרים בבחינת 'אחוזת' לבני-ישראל. המטרה הפנימית של הגלות הייתה לגאול את ניצוצות הקדושה שבמצרים. לכן גם בשלב הגלות והשעבוד הקשים הייתה מצרים 'אחוזתם' של בני-ישראל, כי הם נטלו את הניצוצות האלוקיים שבה.

(לקוטי-שיחות כרך טו, עמ' 405)

את עם-ישראל כדי שיהיה ראוי לקבלת התורה. כיצד הושגה מטרה זו בשעה שבני-ישראל ישבו בארץ מצרים בתחושה שהם נמצאים ב'אחוזתם'?

הסבר העניין: נאמר במדרש, שכאשר פרעה לקח את שרה מאברם ונאלץ להחזירה על-פי ציווי ה', נתן לה כפיצוי את ארץ גושן לאחוזתה. לכן, אומר המדרש, 'ישבו ישראל בארץ גושן, שהיא של שרה אמנו'. דבר זה מסביר מדוע בני-ישראל הרגישו שהם יושבים באחוזתם, כי באמת זו הייתה אחוזתם, ירושה משרה.

ירידה רוחנית

אך אם-כן, מדוע נחשבת הירידה למצרים בבחינת גלות, חלק מגזרת ברית בין-הבתרים – "גר יהיה זרעך בארץ לא-להם"; והלוא זוהי ארצם ואחוזתם, ירושה משרה אימנו?

אלא שלעומת קדושתה של ארץ-ישראל נחשבת ארץ גושן "ארץ לא-להם". בני-ישראל הצטערו על שנאלצו לעזוב את ארץ-ישראל, "ארץ אשר... עיני ה' אלוךך בה",

שבע אנחנו קוראים על ירידתם של בני-ישראל למצרים. התורה מתארת את התיישבותם במצרים במילים: "וישב ישראל בארץ מצרים, בארץ גושן, ויאהזו בה". על המילים "ויאהזו בה" יש שני פירושים: א) פירושו של רש"י, על-פי הפשט – "לשון אחוזה". ב) פירוש המדרש – "הארץ הייתה אוהזת בהם ותופסת אותם... כאדם שבעל-כורחו אחז בה".

כאשר יש בתורה שני פירושים למילה אחת, חייב להיות קשר ביניהם. כאן נראה ששני הפירושים מנוגדים לחלוטין זה לזה: על-פי הפירוש הראשון הייתה התיישבותם של בני-ישראל במצרים מתוך תחושה של בעלות, כאילו הם יושבים באחוזתם; ואילו לפי הפירוש השני הייתה ישיבתם על-כורחם.

ארצם וירושתם

הפירוש הראשון גם דורש הסבר מצד עצמו. איך ייתכן שבני-ישראל יחושו שארץ מצרים היא 'אחוזתם', והלוא הקב"ה הבטיח כי ארץ כנען תהיה ארץ ירושתם ולא מצרים? זאת ועוד: מטרתה של גלות מצרים הייתה לזכך

מן המעייין

נושא השבוע: חנוכה

אמרת השבוע

אין עצה ליצרי כזה

רבנו הזקן בעל התניא התארח פעם אחת בעיר שקלוב, אצל חסידו ר' יעקב בן ר' יוסף. ר' יעקב זה היה ירא-שמים גדול ומאריך בתפילה. בשבת האריך מאוד בתפילתו, וכאשר סיים להתפלל התברר לו שבעל התניא כבר ערך את השולחן ואמר מאמר חסידות. התבייש ר' יעקב להראות את פניו לפני הרבי.

כשראה רבנו הזקן שמארחו איננו, שלח לקרוא לו. כשבא לפניו אמר לו: "לכל בני-האדם יש יצר-הרע, והעצה לזה היא – לעסוק בתורה ובתפילה, שאז הם נפטרים מיצר-הרע. אולם מה תעשה אתה שהיצר-הרע שלך הוא ללמוד ולהתפלל – ככל שאתה לומד ומתפלל יותר, היצר מתחזק יותר..."

רעל ממית

העצבות משלוחי היצר הרע היא, לבלבל את האדם מעבודתו בלימוד התורה ושקידת העבודה, ועוד יותר אשר לאט-לאט מאבד כישורנותיו ח"ו ומטמטם את חושי הנפש. רבותינו הקדושים מזהירים מאוד על העצבות, לגרשה בכל תוקף ועוז ולברוח ממידה מאוסה ורעה זו כבורח מן המוות, להיותה רעל הממית כל רגש טוב.

(איגרות-קודש לכ"ק אדמו"ר הרי"צ)

דאגה יחידה

רבי מרדכי מלכוביץ' היה אומר: הדאגה האחת והיחידה שמותר לאדם להיות שרוי בה, היא הדאגה על כי הוא דואג...

אסקופה הנדרסת

העצבות אינה מביאה את האדם לידי עבודת ה' וקירוב לאלוקות, להפך – היא עושה את האדם אסקופה הנדרסת לכל סוגי הרע.

(ספר המאמרים עת"ר)

לא להתעצב

יוסף אמר לאחיו (בראשית מה,ה) "ועתה אל תיעצבו", כי כל הרוצה להיות קשור עם הקב"ה, שעליו נאמר "עוז וחדווה במקומו", אסור לו להיות שרוי בעצבות. מי שאין לו שמחת הנפש, סימן שאינו במחיצת השכינה. (רבי ישראל מרודין)

דאגה כעוון

"כי עווני אגיד, אדאג מחטאתי" (תהילים לח,יט). "כי עווני אגיד" – כשאני מזכיר את עוונותי, "אדאג מחטאתי" – אני מכניס בתוכם גם את הדאגה והעצבות. (רבי ברוך ממזי"בוז')

עצבות – חיסרון באמונה

"עצביהם כסף וזהב, מעשה ידי אדם. פה להם ולא ידברו" (תהילים קטו,ד). עצבותם נובעת ממשחבתם, שהכסף והזהב "מעשי ידי אדם" הם. לכן הם מלאים דאגה ועצבות ו"פה להם ולא ידברו" – אינם מתפללים לפני הקב"ה. (רבי משה מקוברין)

שמחה שלמה

עני מרוד היה ר' שלום. את פרנסתו מצא מעבודות תיקון ושיפוט מזדמנות, בעיר מגוריו אפטה. פה הטליא גג פרוץ, שם סייד קיר מקולף ובמקום אחר שיקם ארון מט ליפול. כדרכן של עבודות מסוג זה, שפעם מזדמנות הן ופעם לא — כך היה גם מצב פרנסתו הדחוקה.

והנה הגיעה בתו הבוגרת לפרקה. בידו של ר' שלום לא הייתה פרטה אחת לנדוניה, ובאין נדוניה קטנים הסיכויים למצוא בעבורה זיווג הולם. ישבה הבת בביתה שבועות וחודשים, ונצרה את כאבה בליבה. כבת-ישראל כשרה ובמעלת מידות טובות, לא פצתה פה ולא דחקה באביה. לעומתה, אמה לא הרפתה. לא עבר יום שבו לא הזכירה לבעלה (כאילו זקוק היה לתזכורת) כי אין חובת האב לילדיו מסתיימת עד שהוא מכניס אותם אל מתחת לחופה.

יום אחד, בעודו מתייסר במחשבות נוגות על בתו המזדקנת ברוקוטה בגלל עוניו, נשאוהו רגליו אל ביתו של הצדיק האוהב ישראל מאפטה. "עני מרוד אני ואין בידי כסף להשיא את בתך, שהיא נערה טובת-לב, צנועה וחסודה", תינה ר' שלום את צרתו לפני הצדיק.

הביט בו הצדיק בעיניים רחמניות והכיר בו כי איש-עמל הוא ואינו מפושטי חיד המחזרים על פתחי נדיבים. השב וחשב ובתוך כך החל לגלגל עמו בדברים. "האומנם אין בידך מאומה? האם אין לך שום חיסכון בצד או אולי תכשיט בעל-ערך שתוכל למכור?", שאל הצדיק. "לא", השיב ר' שלום.

"מה בדבר הלוואה?", שאל הצדיק והוסיף, "לכמה זקוק אתה מיד עכשיו?".

"למאה רובלים", ענה ר' שלום. "מדוע אינך לווה?", שאל הצדיק. השפיל ר' שלום את עיניו בהבעת אי-אונים. "מאה רובלים הם סכום גדול מדי, ואיני מכיר מישהו שישכים להלוות לי סכום כזה. חוץ מזה, באמת איני יודע כיצד אוכל להחזיר מאה רובלים", אמר.

את הדברים האחרונים ביטל הצדיק בהינף-יד. "כשיהודי נוטל הלוואה למטרה קדושה, הקב"ה מסייע לו לפרועה", אמר.

"חשוב עוד קצת", עודדו הצדיק, "אולי בכל-זאת יש בביתך חפץ

בן-דוד ובן-יוסף

הצמד יהודה ויוסף מלווים את עמ-ישראל מראשית היווצרותו ועד עת הגאולה. בימי השבטים היה יהודה המנהיג, אך אחר-כך עלה עליו יוסף ויהודה ואחיו השתחו לו. בימי המלכים התפצלו המלכויות למלכות יהודה ולמלכות ישראל (יוסף). וגם בזמן הגאולה עתידים להופיע משיח בן-דוד ומשיח בן-יוסף.

כשאומרים 'משיח', מתכוונים למשיח בן-דוד, שיחזיר את מלכות דוד ויתקן את העולם כולו. על כך אנו מתפללים שלוש פעמים ביום: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", וזה המשיח שלבואו כולנו מצפים. אבל בתלמוד, במדרשים ובזוהר נזכר משיח שני — משיח בן-יוסף. על-פי המקורות הללו, הוא מופיע לפני משיח בן-דוד, נלחם בגויים ונהרג בידיהם. מעניין שמשיח בן-יוסף אינו נזכר כלל ברמב"ם, וכך במידה מרובה דמותו לוטה בערפל.

הצדיקים שמתו על קידוש השם

בגמרא (סוכה נב, א) יש דעה שמפרשת את הפסוק (זכריה יב, יב): "וספדה הארץ משפחות-משפחות" — "על משיח בן-יוסף שנהרג". בהמשך אומרת הגמרא, שהקב"ה אומר למשיח בן-דוד: "שאל ממני ואתנה גויים נחלתך". אך כשהמשיח רואה את משיח בן-יוסף שנהרג, הוא אומר לקב"ה: "ריבוננו-של-עולם, איני מבקש ממך אלא חיים". כאן אנו מוצאים התייחסות ברורה ומפורשת למשיח בן-יוסף. הוא נהרג, ואילו משיח בן-דוד מבקש ומקבל מהקב"ה חיים.

רבי סעדיה גאון (בספרו 'אמונות ודעות', במאמר הגאולה) קובע, כי אין הכרח שמשיח בן-יוסף אכן יבוא בפועל, אלא הדבר תלוי בעם-ישראל: אם עמ-ישראל ישוב בתשובה, יתגלה מיד משיח בן-דוד, ולא יהיה צורך במלחמות ובפעולתו של משיח בן-יוסף. גם אם יופיע אז משיח בן-יוסף, הוא לא יהיה אלא שליחו של משיח בן-דוד ויכין לו את הדרך.

יש שפירשו את עניינו של משיח בן-יוסף בצורה רחבה יותר, ועל-פיה הוא מכונן לכל הצדיקים ומנהיגי ישראל שמתו על קידוש-השם בתקופת הגלות. כל אלה הם בבחינת "משיח בן-יוסף שנהרג".

התכללות שניהם

המהר"ל (נצח ישראל פרק לז) מסביר, שיהודה ויוסף הם כנגד המוח והלב — שני איברים מרכזיים בגוף האדם. יהודה הוא כנגד המוח, והוא מציין את שלטון המוחין והדעת; יוסף הוא כנגד הלב, והוא מציין את שלטון המידות והרגש. לכן, יהודה ויוסף הם מנהיגי האומה היהודית.

אולם מבין שניהם, ההנהגה האמיתית שייכת ליהודה, שכן המוח הוא העליון על כל האיברים, וכולם צריכים להיות מונהגים על-ידיו. הנהגתו של יוסף מציינת מצב נחות, כאשר עמ-ישראל אינו בשל ואינו ראוי להנהגה העליונה של יהודה, והוא נמשך אחר הלב (יוסף) ולא אחר המוח (יהודה).

על-פי זה נראה, ש'משיח בן-יוסף' מתייחס למנהיגי עמ-ישראל בתקופת הגלות, כאשר עמ-ישראל אינו עומד במדרגתו האמיתית. אז נמשכים רוב ישראל אל ה'לב' ורק מיעוטם הולכים אחר ה'מוח'. אבל מכיוון שה'לב' אינו יכול לעמוד לגמרי נגד הרע, גוברים עליו בני אומות-העולם, עד שהוא "נהרג ומסתלק מעלה זו מישראל" (כלשון המהר"ל). אבל משיח בן-דוד מציין את ההנהגה השלמה והאמיתית של עמ-ישראל, שגם אומות-העולם אינן יכולות לה. ולכן, כשיבוא הזמן להתחדשות ההנהגה האמיתית, יתגלה משיח בן-דוד וכל העם יימשך אליו ולמלכותו לא יהיה הפסק לעולם.

בתורת החסידות מבואר, שבמשיח-צדקנו עצמו תהיה התכללות של משיח בן-יוסף. על זה נאמר (יחזקאל לז), שהקב"ה יחבר את "עץ יוסף" ו"עץ יהודה" ויעשה אותם "לעץ אחד", כאשר "דוד עבדי נשיא להם לעולם".

כלשהו בעל-ערך שתוכל למשכנו? לפתע ניצת זיק קטן של תקווה בעיניו של ר' שלום. "יש לי ש"ס דפוס סאלוויטה", אמר. "הבא אותה לכאן", אמר הצדיק. כעבור שעה קלה היה הש"ס בבית הצדיק. "זהו ש"ס יקר מאוד שערכו רב בהרבה ממאה רובלים", אמר

וטוב-לב.

לא חלף זמן רב ובתו של ר' שלום השתדכה בשעה טובה. כעבור זמן התייצב שליח בביתו, נושא עמו את הש"ס היקר מבית הצדיק. "הרבי אמר כי הש"ס הזה יקר מאוד ואין הוא רוצה לשאת בגודל האחריות הרובצת עליו לשמרו מפני נזקים או גנבה. לכן, סובר הוא, כי מוטב שיהיה בביתך, שכן אתה תיטיב לשמור עליו", אמר השליח והסתלק.

יום חתונת בתו של ר' שלום הנה הגיע. ביום החתונה נהגו החתן והכלה ובני-משפחותיהם להיכנס אל הצדיק ולזכות בברכתו. גם ר' שלום ואשתו באו אל הצדיק עם בתם הכלה ושאר ילדיהם. לאחר שאצל להם הצדיק ברכה, ביקש מר' שלום להישאר עמו ביחידות עוד רגע קט.

"בזאת אני מוחל לך על פירעון החוב. מאתיים הרובלים שלווית ממני נעשים עכשיו מתנה גמורה", אמר לאבי הכלה ההמום. ר' שלום התקשה להגיב באופן ברור ומסודר, ותשובתו התגמגמה — "מדוע?... כלומר, על מה ולמה?...".

חיך רחב התפשט על פני הצדיק. "הסכת ושמע", פתח ואמר. "כידוע לך, הקב"ה ברא את העולם כולו בשביל ישראל בניו. לפי זה ראוי היה, לכאורה, כי העולם יתנהל בגלוי בדרך שתבהיר לכול כי כל קיומו אינו אלא בשביל ישראל. בפועל, שרויים אנו בגלות וישראל נרדפים ושקועים עד צווארם בעול הגויים ובעול הפרנסה.

"הרהרתי בדבר רבות והגעתי למסקנה כי חייב להיות זמן מסויים בחיי היהודי שבו ליבו יהיה טוב עליו לחלוטין. אימתי זה? ובכן, בכל יום ויום טרוד הוא בעול הפרנסה והחינוך ובשאר הבעיות. חולפות שנים והנה מגיע סוף-סוף היום המאושר שבו הוא זוכה להכניס את צאצאיו לחופה. ארזא נשכחים ממנו כל הסבל והתלאות. בשובו מן החופה מצב-רוחו מרומם, עד שהוא מתרונן בהודיה לה' על החסד שגמל עמו. זו שמחה מושלמת ואמיתית".

הצדיק עצר לרגע ומיד המשיך: "עלה בדעתי שאתה, כשתגיע היום לרגע המאושר הזה, יעלה בביכרוך זכר הש"ס היקר שנתת לי כמשכון ומיד תהרהר בעניין מאתיים הרובלים. הדבר עשוי לפגום בשמחתך וזו כבר לא תהיה שלמה. והלאו העולם כולו נברא בשביל ישראל... לכן החלטתי להפוך את ההלוואה למתנה גמורה. מזל-טוב מזל-טוב!".

וכך נולד עוד סיפור שממחיש עד כמה היה האוהב ישראל מאפטה ראוי לשמו ושמו ראוי לו.

נס ההישרדות ששינה את החיים

(השם חיים הוסף בעקבות הפיגוע) נפצע קשה עוד יותר, ועד היום נתון בתהליך שיקום מייסר ועצוב.

החליט וקיים

"אני זוכר פחד משתק מפני המוות", מספר שרון על תחושותיו. "אולי זה יישמע מוזר, אבל הייתה בי תחושה עמוקה של פחד ובושה להתייצב לפני ריבונו של עולם כפי שאני. היה ברור לי – שאם אשרוד לאחר הפציעה, חיי לא יישארו כפי שהיו".

שרון עמד בכך. מיד לאחר שהחלים החל בשמירת תורה ומצוות. הוא הכיר אז את רעייתו, בת למשפחה שאינה שומרת מצוות, ויחדיו התקרבו לחיי יהדות. כשנה לאחר הפיגוע התחתנו. שרון נעשה תלמיד ישיבת 'בניין ציון' בשכונת רמות. לפני כשנה נולד להם בנם הבכור והם קראו לו מאיר – "על שם רבי מאיר בעל הנס", מסביר שרון.

הוא גם חש צורך אישי להודות ל'צעירי-חב"ד למען נפגעי הטרור', המסייעים לכאלף נפגעי טרור בארץ, על "מסירות-הנפש שלהם ועל העזרה הרבה והצמודה שהגישו לי בכל תחום שנוקקתי לו".

שרון נכפו מדליק את החנוכיה בכיכר ציון בירושלים

מישהו עיכב אותו לשיחה ואנחנו הוספנו להמתין. לפתע התרחש פיצוץ עז. מאותו רגע אבד לי זיכרוני לכעשרים דקות שבהן שכבתי בלי הכרה".

פיגוע משולש

מחבל אחד התפוצץ בכיכר עצמה ומחבל שני כשבעים מטרים משם, בבית-הקפה 'דימון'. כעבור זמן קצר התפוצצה מכונית-תופת ליד כוחות ההצלה שהוחשו למקום. הפיגוע המשולש גבה אחד-עשר נרצחים וכמאה פצועים. שרון נפצע קשה וכעבור כמה חודשים חזר לתפקד (על-אף כל הקשיים המלווים אותו עד היום). חברו הטוב חיים-שרון

תמו שמונת ימי החנוכה ועמם סבב נוסף של 'פרסומי ניסא' חובק עולם בניצוחם של אלפי שלוחי חב"ד. גם כאן, בארץ, הביאו צעירי חב"ד את אור החנוכה ללב המוני בית-ישראל, במחנות צה"ל, במרכזים הרפואיים, בבתי-האבות, בכירות, בקניונים ובתחנות השירות הציבורי.

אור החנוכה נגע בליבם של יהודים בכל פינה, והצית ניצוצות, שמאחוריהם סיפורה של נפש יהודית. אחד מהם הוא סיפורו של שרון כנפו, שהדליק השבוע את הנרות בחנוכיית-הענק בכיכר-ציון בירושלים.

מסמרים בגוף

ממרומי המנוף שנשא אותו אל-על, סיפר לעומדים בכיכר את סיפורו המרטיט והעביר צמרמורת בלבבות. "כאן, במקום הזה, לפני שלוש שנים, נפצעתי קשה בפיגוע טרור", סיפר. "כמעט שמונה שעות נותחתי כדי להוציא מגופי כארבעים מסמרים, שאחד מהם פגע בריאה וסיכן את חיי. גם כעת, כשאני מדבר אליכם, עדיין פזרים בגופי כשישים מסמרים. אני מדליק את נר החנוכה, זכר לנס שנעשה לאבותינו בימים ההם ומודה לה' גם על הנס הפרטי שעשה לי בזמן ובמקום הזה".

שרון לא סיפר לנוכחים על התמורה שחולל בחייו הפיגוע ההוא, ב"ז בכסלו תשס"ב – "הפיגוע המשולש" בפי התקשורת. הוא היה אז כבן עשרים ושש, תושב הרצליה, ש'קפץ' לבקר בן-משפחה בירושלים ובדרך פגש את חברו (חיים-שרון ממן, ישלח לו ה' רפואה שלמה בקרוב).

"קבענו להיפגש בכיכר בשעה שתיים-עשרה. בפועל הקדמנו בחצי שעה. התחלנו לצעוד ופתאום זיהינו ממרחק חבר נוסף בא לקראתנו. עצרנו לחכות לו.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

תורה בכיתה דו-לאומית

שאלה: מורה או מרצה בנושאי יהדות שגילה כי מקצת שומעיו אינם יהודים, מה עליו לעשות כדי שלא להיות בכלל "המלמד תורה לגוי"?

תשובה: חז"ל אמרו שגוי העוסק בתורת 'שבע מצוות בני נח' נחשב ככוהן-גדול, אבל אסור לו באיסור חמור ללמוד את תורת ישראל. כמו-כן אסור ליהודי למסור לו דברי-תורה, שגאמר (תהילים קמ"ב): "לא עשה כן כלל גוי, ומשפטים בל ידעום".

חשוב לדעת שבהחלט יש ללמד את בני-נח שמצוותיהם הן חלק מתורת משה, כפי שכתב הרמב"ם: "כל המקבל שבע מצוות ונזהר לעשותן, הרי זה מחסידי אמות העולם ויש לו חלק לעולם הבא, והוא שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שציווה בהן הקדוש-ברוך-הוא בתורתו, והודיענו על-ידי משה רבנו שבני-נח מקודם נצטוו בהן", ולא "מפני הכרע הדעת", כלשונו. מניעת עבודה זרה, והדאגה לכבוד-שמים ולצדק ויושר, מחייבת לסייע לאומות-העולם לבנות

תשתית אמונתית מבוססת, המתחילה מהערכה לבורא העולם, לתורתו ולעמו.

לכן לכל הדעות מותר ללמדם לא רק את הפרטים הטכניים של שבע המצוות, אלא קודם-כול את עיקרי האמונה האמיתית בה' אחד, וגם לענות על שאלותיהם כדי שיתייחסו בכבוד לתורה ולעם-ישראל, או לפחות כשיש בזה משום מניעת איבה. גם "דע מה שתשיב לאפיקורוס" נאמר במפורש (רק) על אפיקורוס גוי. יש המתירים ללמדם גם תורה שבכתב (אך לא תורה שבעל-פה).

אולם אף-על-פי שעניינים אחרים בתורה אסור ללמד לגויים, הרי כשהלימוד מכוון ליהודי והגוי שומע, והחלופה היא שלא ללמד גם את היהודי, מתירים כמה פוסקים במפורש ללמד כרגיל את כל הנדרש.

מקורות: תניגה יג,א, תוס' ומהר"א. סוטה לה,ב ומהר"ץ חיות ב"ק לה,א וישיש שם ס"ו ט. סנהדרין לה,ב. נט,א. רמב"ם הל' מלכים פ"ח ה"א ופ"י ה"ט. מנ"א או"ח שלד, יז. שו"ת: הרמב"ם (בלאו) ס"י קמט. אגרות משה יו"ד ח"ב ס"י קלב וחי' סו"ס לה, צ"ץ אלעזר חס"ד ס"י נה וחכ"א ס"י כה, שר"י אש ח"ב ס"י נה-נו. וראה יביע אומר ח"ב יו"ד ס"י ז' ומשנה הלכות ח"ג ס"י קז.

ביטוח רכב במחיר הטוב ביותר במדינה
 12 תשלומים שווים וולא ריבית
 שרות אישי 24 שעות ביממה
 ביטוחי חובה, צד ג' ופקיף יהודיים
 קבוצת גפן-המבטחת המורשת של הביטוח הדתי
 1800-39-33-39

ספר שמוכרחים לקרוא
נשמה עם עצמה
 סיפורם המרתק של בני-ישיבה, היוצאים למסע-רוחני בחיפוש דרך רוחנית בעבודת ה'. במהלך המסע הם מתלבטים בשאלות קשות ומגלים עולמות קסומים.
ספר מסעיר, מחדש ומעורר מחשבה מאת מנחם ברוד
הפצה: 'יודאיקה', 03-9606120

פותחים שנה עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): 'יודאיקה', 03-9606120